

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af lovforslag nr. L 57: Forslag til lov om Folketingets Ombudsmand. Af Erling Olsen (S), Ivar Hansen (V), Henning Grove (KF), Margrete Auken (SF) og Kirsten Jacobsen (FP). (Fremsat 2/11 95. Første behandling 15/11 95. Betænkning 14/5 96).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Det er nu godt halvandet år siden, at Folketingets Præsidium fremsatte forslag til ændring af ombudsmandsloven, og det har under hele denne lange proces været Socialdemokratiets ønske, at ændringer i ombudsmandslovgivningen skulle ske med et flertal, der som minimum omfatter partier både til venstre og til højre for regeringspartierne, for vi finder det overordentlig vigtigt, at der er en bred opbakning bag Ombudsmanden og bag de regelsæt, institutionen skal arbejde efter.

Det er derfor med meget stor glæde og tilfredshed, at vi i dag kan konstatere, at det er lykkedes at få langt de fleste af Folketingets partier bag lovændringen.

At opnå så bred en enighed forudsætter naturligvis, at partierne er indstillet på at bøje sig mod hinanden. Det kan man så udtrykke mere eller mindre smagfuldt. Dagbladet Politiken valgte den mindst smagfulde måde, da det i lederen den 17. maj skrev:

»Ingen af forligspartierne lægger skjul på, at revisionen af ombudsmandsloven er resultatet af en god, gammeldags politisk studehandel.« Hvor Politiken ved det fra, får stå hen i det uvisse. Socialdemokratiets ordfører har de i hvert fald ikke talt med.

Når syv partier, som ikke ser ens på alle enkeltheder, alligevel finder det vigtigt med en bred opbakning, siger det sig selv, at der skal gives og tages, at der skal indgås kompromis. At lytte til andres standpunkter og derigennem nå

frem til en bred enighed er vel en vigtig del af demokratiets væsen, og det kan unægtelig undre, at just dagbladet Politiken finder det betimeligt at tale nedsættende om det.

I denne sag er der givet og taget. Den pris, Socialdemokratiet har betalt, er, at vi har accepteret, at afgørelser i Flygtningenævnet ikke fremover kan ankes til Ombudsmanden. Den tanke er unægtelig ikke blomstret i vores have, men vi står ved, at vi har accepteret det.

Når vi trods betæneligheder har ment det forsvarligt at undtage Flygtningenævnet, skyldes det, at vi finder det væsentligt, at ombudsmanden personlig kan præge institutionen, og med den udvidelse af arbejdsområdet, der sker med kommunerne, var det derfor nærliggende at se på, om der kunne begrænses andre steder.

Hertil kommer, at betænkningen, der ligger til grund for forslaget, peger på, at man kan undtage nævne, der arbejder under domstolslignende former. Og Flygtningenævnet har netop en dommer som formand, har kontradiktorisk proces, har mundtlighed, advokatbistand osv.

Men for Socialdemokratiet er det vigtigt, at kompromiset indebærer, at selv om Flygtningenævnets afgørelser ikke kan ankes, så bevarer ombudsmanden sin ret til at gå ind i flygtningesager af egen drift. Det vil sige, at han kan tage dem op, dersom han bliver opmærksom på problemer.

Vi har som sagt med en vis betænkelighed accepteret, at nævnet undtages, men vi vil, som det også fremgår af betænkningen, meget nøje følge, om de retsgarantier, der i dag findes i nævnsbehandlingen, også fremover håndhæves, så præmisserne for beslutningen ikke skrider.

Og så vil jeg til sidst føje til, at jeg som medlem af Nordisk Råd skal gøre opmærksom på, at Folketinget for relativt nylig har ratificeret en ændring af Helsingforsaftalen, hvori der findes en ikkediskriminationsbestemmelse vedrørende nordiske statsborgere. Nordiske statsborgeres problemer opstår oftest i forhold til kommunerne, og vi går i Socialdemokratiet ud fra, at ombudsmanden, når det kommunale område lægges under hans virke, også varetager de hensyn, som Helsingforsaftalen peger på.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det lovforslag om Folketingets Ombudsmand, som om få dage bliver vedtaget med et meget bredt flertal, er udtryk for, at Folketinget selv og Folketinget alene har foretaget lovgivningsarbejde, og jeg vil godt takke Retsudvalgets

medlemmer for det grundige arbejde, vi har haft i Retsudvalget, hvor vi har arbejdet på en meget anden måde, end vi plejer, idet vi løbende undervejs har haft politiske drøftelser og møder med de sagkyndige, som vi selv har udvalgt.

Det er naturligvis helt afgørende for Venstre, at det er borgerne og borgernes retssikkerhed, der er i centrum. Vi har derfor sagt ja til, at borgerne nu også har mulighed for at klage til Ombudsmanden over kommunale afgørelser. Det bør jo, som vi også har fået fremhævet i betækningsbidraget, være borgernes klager, der er kerneområdet for Folketingets Ombudsmands arbejde.

Det, vi har lagt megen vægt på i Venstre, er så samtidig, at det præciseres, at Folketingets Ombudsmand naturligvis ikke kan gribe ind i det kommunale selvstyre. Det har vi fået betonet i betækningsbidraget, hvoraf det fremgår, at klager over en kommunal afgørelse naturligvis må ske med fuld respekt for det kommunale selvstyre. Det vil sige, at Ombudsmanden skal respektere den kommunale budgetmagt, og at Ombudsmanden skal lægge til grund, at det er kommunalbestyrelsen, der med respekt for lovgivningsmæssige og eventuelle andre forpligtelser fordeler kommunens ressourcer, og at Ombudsmanden således, hvor der er tale om skønsomæssige forvaltningsakter eller lignende afgørelser, må respektere den lokalpolitiske afvejning og de deraf følgende forskelle mellem kommunerne.

Vi har i Venstre ligesom i de andre partier lagt vægt på at få en drøftelse af: Var der så andre steder i Ombudsmandens arbejdsbyrde, hvor der kunne ske nogle indskrænkninger?

Det fremgår af betækningsbidraget, at vi har rejst forskellige problemstillinger, herunder om klagerne altid burde have en retlig interesse, og om man skulle overveje en åremålsansættelse af Folketingets Ombudsmand. Det er blevet ved drøftelserne og overvejelserne, som det kan ses i betækningsbidraget.

Til gengæld har vi i Venstre lagt meget vægt på, at flygtningesager nu afgøres efter det, der er hovedreglen i dansk ret, nemlig et toinstansprincip. Vi har lagt vægt på, at Flygtningenævnet har retsgarantier, der meget ligner domstolens, og derfor er der blevet stillet et ændringsforslag om, at klager over Flygtningenævnets afgørelser ikke kan indbringes for Ombudsmanden, men at ombudsmanden til gengæld af egen drift, hvis der skulle være særlig grund til det, kan gå ind i Flygtningenævnets behandling.

Det er blevet ved det ene udvalg; vi har overvejet andre, og disse overvejelser vil fortsætte i fagudvalgene, hvor vi vil gennemgå andre domstolslignende nævn med henblik på at overveje, om klager over disse nævn ikke skal kunne indbringes for Ombudsmanden, men være endelige.

Helge Adam Møller (KF):

Det er ikke altid, man får ret i det, man siger ved en første behandling, men jeg må indrømme, at jeg med det, jeg sagde den 9. december 1994, og som jeg netop har siddet og gennemlæst, ramte plet, fordi jeg sluttede min ordførertale for den konservative gruppe for halvandet år siden med at sige:

»Konkluderende kan jeg derfor konstatere, at vi er betænkelige over for dele af lovforslaget, men at vi ser frem til en konstruktiv og omfattende udvalgsbehandling«.

Og det fik vi. Omfattende: vi har behandlet denne sag i 18 måneder over to folketingsår. Konstruktiv: ja, vi er jo nået frem til en lov, som næsten alle kan stemme for, når den kommer til endelig afstemning i næste uge. Og det har vi nået, selv om der for halvandet år siden var en del punkter i det lovforslag, der forelå, hvor vi lå ganske langt fra hinanden. Vi nåede efter min mening et resultat, fordi alle gav og alle tog. Og det må konstateres i dag, at ingen af Folketingets partier har fået lige netop den lov, som de allerhelst ville have, men vi er nået frem til et kompromis, som vi synes er godt og rigtigt.

Jeg tror, der var to væsentlige årsager til, at vi blev enige i løbet af disse halvandet år. Den første er, at det er min opfattelse, at alle partier, alle medlemmer i Folketinget betragter ombudsmandsinstitutionen som en særlig og en, man kan vel næsten sige, unik del af dansk demokrati. Man kan selvfølgelig være uenig i enkelte afgørelser fra Ombudsmanden, men institutionen skal der værnes om, den skal der kæmpes for.

Den anden ting, der var årsagen til, at vi blev enige, var, at ombudsmanden jo er Folketingets Ombudsmand. Det er alle de 179 medlemmer, som vælger ombudsmanden, og som kan afskedige ombudsmanden. Og derfor har vi konservative og efter min opfattelse også alle andre partier lagt meget vægt på, at vi arbejdede for at ende med et resultat, hvor man kunne konstatere, at det næsten var et enigt Folketing, der stod bag den lov, der gælder for Folketingets Ombudsmand.

Det lykkedes; tak for det.

Margrete Auken (SF):

Også i SF er vi særdeles tilfredse med det forløb, vi har været igennem. Vi er faktisk meget glade for, at vi er blevet så mange partier bag loven. Der var vel i starten udsigt til, at vi kunne have lavet det her på et smalt flertal uden at have måttet betale noget, men det er giftigt at gøre det netop med vores ombudsmand.

Vores ombudsmand har vi anbragt på en utrolig udsat position. Det arbejde, han skal gøre, vil, hvis han skal gøre det ordentligt, gang på gang ramle ind i kritik af et system, som næsten pr. automatik har et flertal bag sig i Folketinget, og derfor kan han blive meget udsat. Hvis ikke han har så bred støtte som overhovedet muligt, vil det være at kræve helt overmenneskelige kræfter af en ombudsmand, at han skal gøre sit arbejde ordentligt.

Op det har været baggrunden for, at vi i SF faktisk var meget, meget villige til at gå ind og handle for at få det her igennem. Det er klart, at der ikke måtte ske væsentlige forringelser af retssikkerheden for nogen, og det mener vi heller ikke er sket.

Vi har fået en meget stor gevinst ud af at have fået kommunerne og amterne med, jeg havde nær sagt tilbage, for det er jo et langt stykke ad vejen et spørgsmål om genopretning af en lov, der er blevet udhulet i tidens løb.

Men derudover har vi jo altså, hvilket ingen kan være i tvivl om, måttet betale en pris. Har den været for høj? Der er da ingen tvivl om, at vi helst var fri. Alene signalværdien af at gå ud og sige, at man fjerner asylsørgernes ret til at anke til Ombudsmanden, er jo stor til begge sider – det skal vi jo ikke være i tvivl om; det betyder noget til *begge* sider i salen – og det er da utrolig belastende for os, at vi fratager en meget, meget svag gruppe en mulighed, de har haft.

Derfor har vi også været meget omhyggelige med at undersøge: Hvad er det faktisk, vi gør? Vi ved godt, at vi udsætter os selv for voldsom kritik, men kan vi alligevel gå det igennem med rimelig god samvittighed?

Ved at undersøge det antal sager, der har været forelagt Ombudsmanden, i forhold til, hvad der er kommet ud af det, er det i hvert fald indlysende, at det er her, den store arbejdsbesparelse er. Og når vi gik dybere ned i det og så på, hvad der faktisk er sket med de sager, hvor Ombudsmanden *har* kunnet gå ind, så har det jo mange gange været på et meget formelt

plan. Jeg tror, at den enkelte asylsøger selvfølgelig har været glad for, at der er sket noget, men det er faktisk et system, som ikke har været stærkt i forhold til asylsøgerne i mange, mange år.

Under det her forløb har Enhedslistens medlem af Retsudvalget været med under hele forløbet. Enhedslisten har valgt at løse fribillet. Det kan de også godt gøre, for de spiller ikke så stor en rolle, men det kan vi andre jo ikke tillade os, for det kan ikke nytte noget, at ombudsmandsloven gennemføres med kun den ene side af salen, hvad enten det er den ene eller den anden. Jeg synes ikke, at Enhedslisten rigtig kan være det her bekendt. Jeg synes, det er lidt småpinligt, at man siger: Det er vigtigere, at vi står med en flot facade udadtil, og så blæse være med resten, så vi kan bare gøre det sådan.

Og så har Enhedslisten endda rent faktisk fremført nogle konkrete kritikpunkter af den måde, hvorpå Flygtningenævnet virker, kritikpunkter, som der er blevet lyttet til i Retsudvalget. Der er blevet lyttet til Enhedslistens kritik. Det er jo en af grundene til, at et samlet Retsudvalg – eller altså i hvert fald det flertal, der står bag ved det nu – for det første har understreget betydningen af, at ombudsmandens egen drift er der, sådan at ombudsmanden i de sager, hvor det virkelig synligt går galt, kan gå ind, og for det andet – og det synes jeg er en meget vigtig pointe – har hele det flertal, der står bag, fået den formulering ind, der står i betænkningen:

»Flertallet vil være meget opmærksom på og følge meget nøje med i, om de retsgarantier, som i dag findes i forbindelse med behandlingen i Flygtningenævnet, og som har været medvirkende årsag til, at man har fundet at kunne undtage Flygtningenævnets afgørelser fra klageadgang til Ombudsmanden, bliver iagttaget, ...«

Det vil sige, at vi har pålagt os selv at være opmærksomme på disse ting, og det sender vi også en kraftig opfordring til Dansk Flygtningehjælp og til alle mulige andre om at gøre. Vi har pålagt os selv nu at gå ind og følge med i, at det foregår på en ordentlig måde, og at der heller ikke fremover vil ske en udhuling af det.

Jeg kan derudover sige, at der jo var et flertal inden for flertallet, som også gerne havde set, at vi havde sagt, at vi ville udbygge retsgarantierne i fremtiden. Vi kan sagtens sige: Jamen det er vi da mange der er indstillet på også at gøre; der er ikke nogen, der er afskåret fra det i hvert fald.

Så hvis Enhedslisten nu havde syntes, at det var vigtigt med flygtningene og ikke med Enhedslistens image, kunne det jo godt være, de havde indset, at det var betydelig bedre, at de stod bag denne her betænkning, end at de bare kunne gå rundt og sige: Vi er dem, der beskytter de små, og så tager de andre sig af at beskytte nogle kommunale brokkehoveder i stedet for de stakkels flygtninge. For sådan kan det, der sker her, hurtigt komme til at tage sig ud.

Jeg vil godt sige, at jeg gør det her med fuldstændig god samvittighed. Vi har betalt en pris. Vi havde helst været fri for det af de grunde, jeg har nævnt. Signalværdien er ikke rar i det her, men vi er trygge ved det, vi har gjort. Vi synes, at det, der er blevet skrevet ind i betænkningen, er så væsentligt, at det måske oven i købet kan vise sig at blive en forbedring af de eksisterende vilkår, hvis vi gør vores arbejde ordentligt.

Jeg vil så godt sige til slut, at det her ikke skal opfattes, som om jeg ikke inviterer Enhedslisten med til fremover at deltage i det arbejde. Jeg håber ikke, at deres fribillet går så langt, at de bagefter, hvis det går galt, har lyst til at sidde og sige: Hvad sagde vi? Man ved jo ikke, om det også er så billige point, man vil tage hjem. Men jeg er faktisk skuffet over Enhedslisten, som godt var klar over, at den pris, vi betalte, i høj grad var en, der havde med signalværdi at gøre, og at den var til at have med at gøre i forhold til, hvad vi fik for prisen.

Så vil jeg endelig sige til sidst, at det emne, som fru Dorte Bennedsen kom ind på om de nordiske statsborgere, burde være en selvfølge. Jeg synes, det ville være meget besværligt, hvis vi skulle til at have flere nye ombudsmande. Vi har netop ønsket at begrænse antallet af ombudsmande, og det bør være en selvfølge, at nordiske statsborgere i Danmark kan få den selvfølgelig beskyttelse af vores Ombudsmand, som de selvfølgelig har krav på. Så jeg har ingen problemer med, at det kommer med. Hvis der er problemer i det, vil det jo hurtigt vise sig. Så også det vil jeg gerne tilslutte mig her.

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg vil gerne starte, hvor fru Margrete Auken sluttede. Også Det Radikale Venstre synes som Socialdemokratiets ordfører, fru Dorte Bennedsen, at det vil være godt, om de øvrige nordiske statsborgere i så henseende fik samme stilling som danske statsborgere.

Men lad mig ellers tage fat et lidt andet sted og sige, at dette Tings høje formand ofte taler

om, at magten nu skal tilbage til Folketinget, og det er der mange der er enige med ham i. Og det, vi her har som færdigt resultat, viser, at Folketinget godt kan. Vi har her et lovgivningsområde, hvor der ikke er nogen ministeransvarlig. Og det er lykkedes os i Retsudvalget at få et usædvanlig bredt flertal omkring denne lov. Det er vi fra De Radikale meget glade for, når det drejer sig om Ombudsmanden, for Ombudsmanden er en instans uden tænder, er der nogle, der siger. Det hele afhænger af argumenternes vægt og den prestige, som forbindes med at følge det, som Ombudsmanden nu udtrykker sin mening om. Jo bredere flertal, der er i Folketinget – måske enstemmighed – om ombudsmanden, desto større udsigt er der til, at hans kritiske bemærkninger, hans henstillinger og anbefalinger til centraladministrationen og nu altså i fremtiden også den kommunale og amtslige forvaltning vil blive fulgt.

Jeg må indrømme, at jeg en overgang var lidt bange under behandlingen af dette lovforslag, for der var mørke skyer, som trak sig sammen omkring ombudsmandsinstitutionen. Der var sågar medlemmer af Folketinget her, der overvejede og i hvert fald sagde i pressen, at de ville bruge grundloven til at bringe et lovforslag til folkeafstemning, et lovforslag, som forsøgte at følge op på ganske alvorlig kritik fra Ombudsmandens side af undersøgelser af, hvad der var foregået på Nørrebro.

Hvis det var sket, mener jeg, at der ville være åbnet for helt nye konfrontationer mellem Ombudsmanden og politikere i Folketinget. Det var godt, at det ikke endte sådan, og det er godt, at vi i stedet trods dette meget uheldige sammenfald i tid er blevet enige om den betænkning, der er afgivet af Retsudvalget den 14. maj.

Jeg vil også som de tidligere ordførere sige, at det ikke har været så let at finde balancen. Det har været noget af vores hjerteblood, vi fra radikal side har måttet afgive ved at acceptere, at Flygtningeudvalget unddrages den del af ombudsmandens kompetence, der udløses ved klager.

Hans egendrift bevares og fastholdes, og jeg vil også skynde mig at understrege, at Ombudsmanden stadig væk kan modtage klager vedrørende den del af asylansøgningsbehandlingen, som foregår i Udlændingestyrelsen, det vil altså sige den administrative del af det, og det er meget vigtigt.

Der er folk, der har ment, at den ordening, vi nu vedtager, hvis den havde været gældende i

sin tid, ville have ført til, at Ombudsmanden ville have været afskåret fra deltagelse i Tamil-sagen. Det er *ikke* rigtigt. Den indskrænkning i Ombudsmandens hidtidige kompetence, der finder sted ved vedtagelsen af dette lovforslag, ville ikke have afskåret ham fra at udtrykke den kritik, som han i sin tid udtrykte, af behandlingen af disse familiesammenføringsager i Justitsministeriet.

Vi føler også i mit parti en forpligtelse til at sørge for, at de domstolslignende særpræg, som Flygtningenævnet har i dag, og som gør, at vi kan acceptere det kompromis, vi her har fundet frem til, fortsat vil blive iagttaget. Ja, vi vil endda gøre vores til, at de bliver udbygget. Sammenligningen mellem vores behandling i Danmark af asylansøgninger og så det, der sker ved domstolene, fører ikke til, at vi kan sige, at der er fuldstændig tilsvarende forhold. Flygtninge-nævnet er kun én instans ud af to instanser. Det er kun den sidste instans, der er domstolslignende, hvorimod den første behandling er og forbliver administrativ. Det, der foregår ved domstolene, er, at der er to domstolsinstanser, der tager stilling til beslutningerne.

Her ligger der altså en ganske væsentlig forskel, og vi vil gøre vores – politisk og på anden vis – til, at de domstolslignende præg ved vores behandling af asylansøgninger ikke bare fastholdes, men altså udbygges.

Det, som har været motoren i det her, har først og fremmest været ønsket om, kravet om, behovet for, at det, at en del af forvaltningen er rykket ud i forbindelse med vores decentraliseringsbestrebelse i Danmark – som er gode og rigtige – ikke betyder en udhuling af borgernes mulighed for at indklage forvaltningsmæssige afgørelser til Ombudsmanden, hvis vi sammenligner med forholdene, som de var, da ombudsmandsinstitutionen blev indført i Danmark for 41 år siden. Derfor har det været vigtigt, at vi har fået involveret det kommunale og det amtslige område ved denne lovændring.

Jeg vil som andre slutte med at takke kollegerne, partifæller, men også modstandere for det gode samarbejde, vi har haft i Retsudvalget i denne sag. Det lover måske godt for en større fordragelighed på det her område – det ved jeg ikke – men i hvert fald synes jeg, at det er et godt resultat, vi er endt på.

De folk, der i den offentlige debat har talt om, at det her var resultatet af en studehandel, har valgt en sprogbrug, som jeg bestemt ikke kan tilslutte mig, bestemt ikke, for politiske forlig

kan have en karakter, kan have en seriøsitet, der gør, at udtrykket studehandel er fuldstændig misvisende.

Tom Behnke (FP):

Der er, som det har været påpeget, tale om Folketingets Ombudsmand, som i sit virke skal sikre borgerne imod systemet og sikre, at borgerne får en ordentlig og en retfærdig behandling.

Forslaget har været til behandling både i sidste folketingssamling og igennem hele denne samling, og det er først her til sidst, vi er nået frem til et forlig, et godt forlig, et positivt forlig, synes jeg, et forlig, som vi i Fremskridtspartiet bakker helt op om.

Det er klart, at der under forhandlingerne er indgået kompromiser; vi har fået noget, vi har taget noget, vi kunne godt ønske os, at vi havde fået lidt flere af vores ønsker opfyldt, men vi er ganske godt tilfredse med forliget, som det ligger nu.

Vi har bl.a. i Fremskridtspartiet kæmpet igennem de sidste mange år for, at Ombudsmanden skulle tages ud af flygtningesagerne, at Ombudsmanden ikke skulle sidde og være den sidste instans på det område, og det er så lykkedes med det forlig, der er indgået, at få gennemført, at det domstolslignende nævn Flygtninge-nævnet ikke længere er et nævn, som Ombudsmanden kan gå ind og træffe afgørelser efter.

Det er også blevet slået fast i betænkningen, at andre domstolslignende nævn efterhånden skal vurderes enkeltvis, og at det skal tages op til overvejelse, om også de skal udgå, således at Ombudsmanden ikke har indseende med, hvad der foregår dér, netop fordi der er tale om domstolslignende nævn, og som bekendt har Ombudsmanden jo heller ikke i dag mulighed for at gå ind i domstolenes afgørelser.

Det var noget af det, som vi fik med. Til gengæld gav vi os lidt på det kommunale område, hvor Ombudsmandens kompetence er udvidet, men efterhånden som forliget blev skruet på plads, er det så også blevet klart, at den udvidelse, der ligger på det kommunale område, er en udvidelse, som mest af alt understreger borgernes mulighed for at gå til Ombudsmanden og borgernes retsstilling i forhold til kommunen.

Efter at der er blevet afgivet betænkning, har der jo været røster fremme om, at der skulle være en særlig nordisk ombudsmand, som ligesom skulle tage sig af hele det nordiske område. Det mener vi ikke er hensigtsmæssigt, og vi

mener heller ikke, at det er nødvendigt i og med, at de eksisterende ombudsmænd i de forskellige nordiske lande allerede i dag varetager de interesser. Derfor finder vi ikke, at vi behøver at have en sådan superombudsmand, der skal dække hele Norden. Det finder vi ingen grund til.

Men på Fremskridtspartiets vegne vil jeg gerne have lov til at takke for kampen og takke for det forlig, der er blevet indgået.

Jette Gottlieb (EL):

Da vores ordfører på området, hr. Søren Søndergaard, ikke kan være til stede, vil jeg ikke gå ind i en polemik om den proces, der er forløbet, og jeg vil heller ikke gå ind i en polemik om, hvem der har rene hænder og den slags ting, men jeg vil gøre opmærksom på, at vi vil reddegøre for vores endelige stilling til det samlede lovforslag ved tredjebehandlingen.

Jeg kan dog sige, at vi er så meget mere bekymrede end f.eks. den socialdemokratiske ordfører og SF's ordfører for, at der kan ske en forringelse af asylsøgers retsstilling, at vi faktisk agter at stemme imod den del af ændringerne, der betyder, at Ombudsmandens virksomhed ikke længere skal omfatte Flygtningenaævnet, og vi har derfor bedt om at få netop den del til særskilt afstemning.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører, fru Pia Kjærsgaard, ikke har mulighed for at være til stede for tiden i Folketingssalen, skal jeg på partiets vegne meddele, at vi vil komme nærmere ind på selve problemstillingen omkring ombudsmandsinstitutionen ved tredjebehandlingen af forslaget.

Med hensyn til ændringsforslagene vil vi stemme for, og det gør vi bl.a. med hensyn til den ændring, som foreslås inden for udlændingelovens område, hvor det foreslås, at Ombudsmanden undtages for indseende med Flygtningenaævnet.

Vi har en række kritiske bemærkninger om ombudsmandsinstitutionen i det hele taget, som vi vil komme med ved tredjebehandlingen. Det vil vi ikke gå ind i nu, men vi vil altså stemme for de ændringsforslag, som her ved andenbehandlingen er stillet af et flertal.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1-19, ændringsforslag nr. 1, § 20, således ændret, §§ 21-29, ændringsforslag nr. 2 om indsættelse af en ny paragraf efter § 29, ændringsforslag nr. 3 og § 30, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 om indsættelse af en ny paragraf efter § 30 vedtoges med 103 stemmer mod 5.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Anden behandling af lovforslag nr. L 153: Forslag til lov om ændring af lov om råstoffer. Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 17/1 96. Første behandling 24/1 96. Betænkning 8/5 96. 1 ændringsforslag af miljø- og energiministeren (Svend Auken) 21/5 96).

Der var stillet 13 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af miljø- og energiministeren (Svend Auken).

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Peter Hansen-Nord (V):

Her fremme ved anden behandling står vi nu med 12 ændringsforslag fra Venstre tiltrådt af De Konservative og Fremskridtspartiet og et trettende fra Det Konservative Folkeparti tiltrådt af Venstre og Fremskridtspartiet, alle sam-